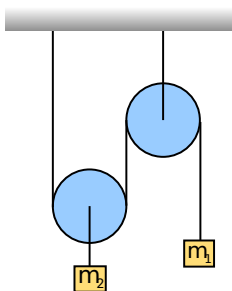

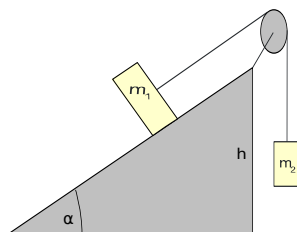
7. kifiz gyakorlat

2013. október 30.

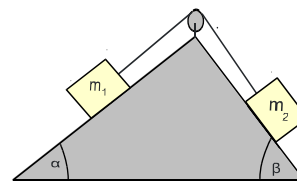
- (3.1.2) Egy súrlódásmentes álló csigán átvett fonálon egy $m_1 = 90$ g és egy $m_2 = 110$ g tömegű test függ. A nehezebb test a földfelszín felett $H = 2$ m-re van. Magára hagyva a rendszert, mennyi idő alatt ér le a nagyobb tömegű test a talajra? Feltesszük, hogy a fonál elegendően hosszú. A csiga és a fonál tömegét elhanyagolhatjuk.
- (3.1.3) Egy mozgó csigára egy m_2 tömegű testet függesztünk. A mozgó csigát tartó fonál egyik végét állványhoz erősítjük, másik végét álló csigán átvezetve m_1 tömeghez kötjük. Határozzuk meg az m_1 , ill. m_2 tömegek gyorsulását! A csigák és a fonál tömegétől, valamint a súrlódástól eltekintünk.
- (3.1.6) Egy $\alpha = 30^\circ$ hajlásszögű lejtőre helyezett $m_1 = 3$ kg tömegű testhez a lejtő tetején megerősített csigán átvett fonállal $m_2 = 1$ kg tömegű testet kötünk. (3.1.6. ábra) Határozzuk meg a rendszer gyorsulását, valamint a fonalat feszítő erőt! Mekkora sebességet ér el a $h = 0,2$ m magasságú lejtő tetejéről kezdősebesség nélkül induló test a lejtő alján? A csiga és a fonál tömegétől, valamint a súrlódástól eltekintünk.
- (3.1.7) Kétoldalú lejtő felső pontjában rögzített csigán átvett fonál egyik végéhez kötött $m_1 = 2$ kg tömegű test az $\alpha = 30^\circ$, másik végéhez kötött $m_2 = 1$ kg tömegű test a $\beta = 45^\circ$ hajlásszögű lejtőn fekszik. Határozzuk meg a gyorsulást és a fonalat feszítő erőt, ha a súrlódástól és a csiga tömegétől eltekintünk!

3.1.3.

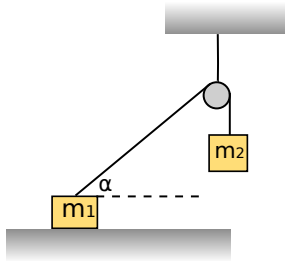
3.1.6.

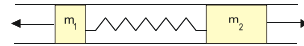
3.1.7.

- (3.1.9) Vízszintes talajon $m_1 = 40$ kg tömegű láda fekszik, a súrlódási együttható $\mu = 0,2$. Mekkora m_2 tömegű test képes a ládát megmozdítani az ábrán látható elrendezésben? Mekkora pillanatnyi gyorsulással indulna el ilyen m_2 tömeg hatására a láda egy súrlódásmentes vízszintes síkon? A csiga tömegét és súrlódását a számításokban elhanyagolhatjuk. ($\alpha = 30^\circ$)
- (3.1.11) Az m_A tömegű A és az m_B tömegű B szabad anyagi pontok Newton törvénye szerint kölcsönösen vonzzák egymást. A kezdő időpontban az A pont sebessége v_1 és AB -re merőleges, B pont sebessége v_2 , AB irányú és A -tól elfelé mutat. Határozzuk meg a pontok súlypontjának pályáját és sebességét!
- (3.1.12) Egy l hosszúságú M tömegű, a vízhez képest nyugvó csónak egyik végén m tömegű ember áll, majd átmegy a csónak másik végébe. Elhanyagolva a víz ellenállását számítsuk ki, hogy mennyit mozdul el ezalatt a csónak!
- (3.1.13) Egy $M = 70$ kg tömegű ember kezében $m = 10$ kg tömegű teherrel a vízszintessel 45° -os szöget bezáró irányban $v_0 = 7$ m/s kezdősebességgel felugrik. Pályája tetőpontján a terhet vízszintes $u = 8$ m/s relatív sebességgel hátrafelé hajtja. Mennyivel nagyobb távolságra ugrik ily módon?
- (3.1.14) Egy súrlódásmentes asztalon α hajlásszögű, M tömegű lejtő van, amelynek alapja l hosszú. A lejtő tetején egy m tömegű test van. Mekkora távolságra mozdul el a lejtő azalatt míg a test a lejtő aljára csúszik le?
- (3.1.16) Valamilyen m_1 tömegű test rugalmatlanul ütközik egy m_2 tömegű testtel. Határozzuk meg hányadrésze vész el a kinetikus energiának, ha az m_2 tömegű test az ütközés előtt nyugalomban volt!
- (3.1.18) Két rugalmas golyó ugyanakkora v nagyságú sebességgel halad egymás felé vízszintes egyenesen. Tökéletesen rugalmas ütközés után az egyik golyó nyugalomban marad. Mekkora lesz a másik golyó ütközés előtti és utáni v' sebességeinek aránya? Mekkora a golyók tömegeinek aránya?
- (3.1.21) Egy összenyomott rugó hirtelen szétlök két henger alakú tömeget egymással ellentétes irányban. A tömegek nagysága $m_1 = 0,12$ kg és $m_2 = 0,3$ kg. Mekkora sebességgel haladnak ezek a vázolt csőben, ha az összenyomott rugó helyzeti energiája $E_r = 4,9$ J volt? Hogyan módosul az eredmény, ha az m_1 vagy az m_2 tömegű testet a csőben rögzítjük?

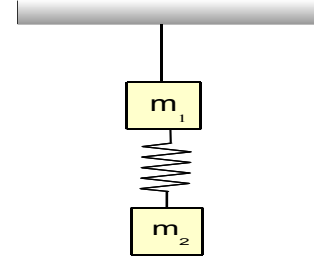
13. (3.1.23) Egy fonal egyik végét a mennyezethez erősítjük, másik végére m_1 tömegű testet akasztunk, ehhez egy rugót kötünk, majd a rugóra egy m_2 tömegű testet. Kezdetben a rendszer nyugalomban van. Ekkor elégetjük a fonalat. Mekkora lesz a testek gyorsulása a következő pillanatban?
14. (3.1.26) A rakétát a hajtóműből folytonosan kiáramló gáz gyorsítja. Mennyivel változik az eredetileg m_0 tömegű rakéta sebessége, ha a rakétából a rakétához viszonyítva állandó u sebességgel αm_0 tömegű gáz áramlott ki, ahol $0 < \alpha < 1$? (A rakétára külső erő nem hat és az u sebesség a rakéta sebességével ellentétes irányú, de azzal egy egyenesbe esik.)
15. (3.3.1) Lövedékek sebességének mérésére az ún. ballisztikus ingát használják. A homokkal töltött $M = 100$ kg tömegű inga $m = 0,2$ kg-os lövedék becsapódása után 10° -kal kilendül. Mekkora a lövedék sebessége? Az inga súlypontjának a felfüggesztési ponttól való távolsága $l = 2$ m.

3.1.9.

3.1.21.

3.1.23.